

ПЕРЛИНИ МОВЛЕННЄВОГО ЕТИКЕТУ

Активна мовленнєва взаємодія дітей дошкільного віку часто потребує вибору форми для прохання, привітання чи вибачення. Словом і без слів. Згадаймо про такі.

Привітання.

Мовленнєве: здрастуй; добрий день; добридень; вітаю; рада бачити вас; привіт; здоров був; здрастуйте вам у хату; моє шанування; добрі очі, що втрапили.

Немовленнєве: на відстані відшукування партнера поглядом серед гурту; радісна, відкрита усмішка; приязний погляд в очі; кивок головою; легкий уклін; приємне здивування з усміхненим обличчям; помах рукою; дотик; рукостискання; розкриті руки для обіймів; обійми; поцілунки; захоплений погляд і подовжений вдих для вітальної фрази.

Прощання.

Мовленнєве: до побачення; до зустрічі; до завтра; до вечора; прощайте; на все добре; бувай; всього найкращого; всього доброго; ще побачимось; щасливо; я з вами ненадовго прощаюсь; скоро побачимось; бувай здорова від припічка до порога.

Немовленнєве: усмішка з відтінком суму, надії; приязний погляд; кивок головою; довгий погляд з відтінком суму; легкий уклін; дотик; рукостискання; обійми; поцілунки; на відстані помах рукою.

Прохання.

Мовленнєве: прошу; я дуже прошу тебе; я хочу тебе попросити; можна тебе попросити; можливо ти...; з вашого дозволу; будь ласка, будьте ласкаві; будьте люб'язні; коли ваша ласка; не відмовте; вважте.

Немовленнєве: приязна усмішка; напружено-скривлений вираз обличчя; приязно-прохальний погляд в очі; прикладання руки до грудей; складання долонь на рівні грудей; легкий уклін; кивок головою.

Просити вибачення.

Мовленнєве: вибач; вибачайте; вибач, що турбую; даруйте; пробачте; даруйте мені; прошу; я маю (повинен) вибачитися; прошу вибачити; прошу пробачення; перепрошую.

Немовленнєве: усмішка з відтінком прикrostі; погляд провини; прохальний погляд в очі; запитальний погляд з піднятими бровами; прикладання руки до грудей; кивок головою; дотик; погладження партнера по руці, плечу.

Подяка.

Мовленнєва: дякую; дуже дякую; дуже й дуже дякую; щиро вдячний; сердечно дякую; красно дякую; прийми ж мою подяку; як я вдячна; ти не уявляєш, як я вдячний; щиро вдячний; спасибі; ти мені допоміг.

Немовленнєва: відкрита усмішка; захоплений, вдячний чи запитальний погляд з піднятими бровами; похитування головою з боку на бік з усмішкою; легкий уклін; кивок головою; обійми; пропозиція руки у хороводі, грі.

Відмова. *Мовленнєва:* на жаль; не можу; аж ніяк не можу; мені дуже шкода; із задоволенням, але...; охоче, але не цього разу...; я рада б, але не зараз...; прошу вибачити; вибач; наступного разу не відмовлю.

Немовленнєва: кількаразове похитування головою з боку у бік (заперечливий рух); піднімання брів; примруження очей; здивований погляд; стинання плечима; заперечливі помах рукою, вказівним пальцем; розведення рук долонями до співбесідника.